

DALSLANDS MILJÖ- OCH SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

ENERGINÄMND

1

Sammanträdesdatum

2022-02-17

Plats och tid Bergs Mellerud – TEAMS, 2022-02-17 kl. 13.40 – 14.35

Beslutande
Jan Öhman (M) ordförande
Lars Nilsson (S) vice ordförande
Bo Thorn (S)
Karl-Erik Segersax (SD) tjänstgörande för Kjell
Johansson (M)
Anders Forsdahl (C)
Per Normark (V)
Kerstin Fredriksson (S)
Jörgen Eriksson (KiM)

Övriga deltagande
Lars-Inge Fahlén (S) ersättare
Åsa Eliasson (C) ersättare
Dan Gunnardo, förbunds-/miljö-och energichef
Susanne Westin, biträdande miljöchef
Marie Johansson, nämndsekreterare

Utses att justera Jörgen Eriksson

Justeringens tid och plats Direktjustering Paragraf § 12

Underskrifter Sekreterare

Marie Johansson

Ordförande/Delegat

Jan Öhman

Justerande

Jörgen Eriksson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Dalslands miljö-och energinämnd

Sammanträdesdatum 2022-02-17

Datum för uppsättande 2022-02-18 Datum för nedtagande 2022-03-14

Förvaringsplats protokoll Dalslands Miljö- och energikontor, Mellerud

Underskrift

Marie Johansson

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-02-17

DMEN § 12

Dnr 2019/1589.PLA

Granskningsyttrande över förslag till detaljplan för del av Vången 1:80 med flera, Bengtsfors kommun

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd (DMEN) beslutar att yttra sig enligt nedan: Nämnden har förståelse för behovet av omlastningscentralen och ser också positiva aspekter kring denna ur klimatsynpunkt. Vidare anser nämnden att kommunen också har bemött flera av nämndens synpunkter i samrådsskedet på ett tillfredsställande sätt. Nämnden anser dock att granskningshandlingarna inte visar att ett tillfredsställande långsiktigt skydd av de betydelsefulla grundvattentillgångarna kan tryggas vid en realisering av planens syfte. Nämnden konstaterar att det finns risk för att miljö kvalitetsnormer (MKN) inte kommer att följas. Nämnden anser också att det fortfarande finns osäkerheter avseende föroreningar i grundvatten och möjlig påverkan från potentiell föroreningskälla i anslutning till området. Utifrån nuvarande underlag så bedömer nämnden därmed att en användning av området enligt planens syfte inte är förenlig med en god hushållning av vattenresurser.

Paragrafen anses omedelbart justerad.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-02-17

Forts § 12

Motiven för nämndens ställningstagande

1. Vattenförekomsten Ödskölts moar pekats ut som en viktig regional vattenresurs i Västra Götalands vattenförsörjningsplan och bör enligt planen tryggas för flera generationer framåt.

Granskningshandlingarna redovisar visserligen att bentonitmattan har en livslängd på minst 100 år, men skyddsbehovet för vattenförekomsten är dock ett flergenerationsperspektiv, d.v.s. långt mer än drygt 100 år. Det har därmed inte visats att bentonitmattan kan ge ett tillfredsställande skydd för vattenförekomsten i ett betydligt längre tidsperspektiv. I granskningshandlingarna redovisas att bentonit används som ett effektivt tätskikt vid t.ex. invallning av dammar och tätning av deponier. Användningsområdet för bentonitmattan i det nu aktuella fallet (omlastningscentral) innebär enligt nämndens bedömning helt andra förutsättningar än de användningsområden som redovisas i granskningsunderlaget, exempelvis avseende markbelastning. Nämnden anser därmed att det fortfarande finns en osäkerhet kring både såväl livslängd som funktion hos bentonitmattan avseende skydd av grundvattnet, vid en användning av området enligt planens syfte.

2. Av granskningshandlingarna framgår det att delar av diket som avvattnar området till vattendraget Kallebäck kommer att vara utan tätskikt. Vid situationer med bräddning samt vattennivåer i dammarna över den så kallade permanenta vattenytan så föreligger heller inget tätskikt, utan överskottsvatten infiltrerar då genom makadam och de naturliga marklagren. Makadamen och de naturliga marklagren är mycket genomsläppliga vilket medför att infiltration då sker till grundvattnet. Detta riskerar att påverka grundvattenförekomsten negativt och därmed riskeras ett överskridande av miljökvalitetsnormen (MKN).

3. Kallebäck kan enligt länsstyrelsen komma att klassificeras som en egen vattenförekomst i Vattenmyndighetens vattenförvaltningsarbete. Valboån är redan idag en s.k. vattenförekomst.

Miljökvalitetsnormer för vatten gäller således redan idag för Valboån och kan komma att gälla även för Kallebäck. Granskningsunderlaget redovisar ökade utsläpp av flera föroreningar från dagvattnet till såväl Kallebäck som i förlängningen även Valboån. Det finns därför risk för att miljökvalitetsnormerna för såväl Kallebäck som Valboån påverkas negativt. Kallebäck har dessutom betydande naturvärden som så långt möjligt behöver skyddas.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-02-17

Forts § 12

4. Dagvattenutredningen föreslår att en åtgärdsplan för hur släckvatten och utsläpp från olyckor ska tas om hand. Nämnden påpekade detta behov redan i samrådsskedet. Kommunen har i samrådsredogörelsen angett följande; *"Plankartan uppdateras inte med text angående omhändertagande av släckvatten då allt dagvatten oavsett släckvatten, dagvatten eller eventuella oljeläckage leds till dagvattendammen."* Någon kommentar kring en åtgärdsplan har kommunen inte lämnat i samrådsredogörelsen. Nämnden anser att det inte är tillfyllest att enbart hänvisa till att dammarna samlar upp ev. släckvatten eller utsläpp från olyckor. Dagvattensystemet är exempelvis konstruerat så att tillförsel av dagvatten till dammarna kan stängas av vid behov, vilket skulle förhindra att dammarna förorenas vid en eventuell olycka. Nämnden anser därför att behovet av en åtgärdsplan enligt dagvattenutredningen kvarstår.

5. De få provtagningar av grundvatten som gjorts visar stor spridning av föroreningshalter mellan de olika provtagningstillfällena. Detta kan möjligen bero på den förklaringsmodell som redovisas i underlagen (grundvattenutredning och miljöutredning förorening), d.v.s. skillnader i filtrerat resp. ofiltrerat prov, men det framgår av underlagen att det finns osäkerheter i möjliga slutsatser av analysresultaten. Förklaringen kring att de förhöjda ftalathalterna skulle kunna orsakas av en skrotbil ca 150 m från provtagningspunkten bedömer nämnden som mycket tveksam. Grundvattenutredningen anger exempelvis att det inte går att utesluta en lokal föroreningskälla i området baserat på de prover som tagits. Miljöutredningen avseende föroreningar anger att kompletterande provtagning och analys av grundvatten kan övervägas för att verifiera konstaterade metallhalter och ftalater. Miljöutredningen anger också att provtagning i nya grundvattenrör kan övervägas i syfte att utreda eventuell förekomst av förorening. En numera nedlagd deponi finns strax nordost om planområdet. Deponin användes enligt uppgift ända in på 1980-talet. Deponin ligger i grundvattnets strömningsriktning mot planområdet. Placeringen av de grundvattenrör där grundvattenprover tagits bedöms tveksamma i syfte att bedöma en eventuella påverkan på grundvattnet från denna deponi. Kompletterande grundvattenrör installerades dock under 2021. Dessa kompletterande grundvattenrör ger möjlighet till både en mer grundläggande provtagning av grundvatten och bättre förutsättningar att bedöma en eventuell påverkan på grundvatten från den nedlagda deponin. Hittills har endast analyser från två grundvattenrör redovisats, vilket bedöms som alltför lite i förhållande till områdets storlek och grundvattnets värde. Sammantaget anser nämnden att det finns motiv för både en uppföljande provtagning i de provtagningsrör där grundvattenanalyser gjorts sedan tidigare och att ytterligare provtagningar görs i de kompletterande grundvattenrör som installerades 2021.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-02-17

Forts § 12

Nämndens syn på behov av utredningar/åtgärder

Utifrån nämndens ställningstaganden ovan så behöver kommunen utveckla underlaget till planen genom ytterligare utredningar/åtgärder enligt följande:

- a. Inkomma med underlag som visar att bentonitmattan alternativt annan skyddsåtgärd medför ett långsiktigt skydd, utifrån den användning av området som avses i planen, i ett flergenerationsperspektiv för grundvattenförekomsten och dess miljö kvalitetsnorm.
- b. Utredda möjligheterna att minska risken för tillförsel av föroreningar till grundvatten och Kallebäck till följd av infiltration genom marklager i det dike som saknar tätskikt samt vid situationer med bräddning och vid vattennivåer i dammarna över den s.k. permanenta vattenytan. En möjlighet att minska behovet av bräddning samt situationer med förhöjda vattennivåer i dammarna över den s.k. permanenta vattenytan skulle enligt nämnden kunna vara exempelvis utökad dammvolym alt. flera dammar. Enligt nämnden förefaller det finnas markutrymme för sådana åtgärder alldeles söder om befintliga dammar, inte minst då höjdförhållandena inte synes variera i någon större omfattning. Detta framförde nämnden i samrådsyttrandet, men nämnden kan inte se att kommunen utvecklat denna frågeställning i samrådsredogörelsen.
- c. Utredda hur stor ökningen av föroreningshalter kan komma att bli i Kallebäck, för att kunna relatera denna till en eventuell påverkan på vattenmiljön. Då Kallebäck förmodas klassas som en vattenförekomst bör de ökade föroreningshalterna relateras till gränsvärdena enligt vattendirektivet.
- d. Ta fram en åtgärdsplan för hur hantering av släckvatten och utsläpp från olyckor ska tas om hand i enlighet med dagvattenutredningen. Lämpligtvis kan en sådan tas upp i MKB:n.
- e. Utföra kompletterande grundvattenprovtagning i de grundvattenrör där analyser av grundvatten skett tidigare, dvs. grundvattenrören; 20SC14 och 20SC40. Samt utföra grundvattenprovtagning i de grundvattenrör som installerades 2021. Analyser av grundvatten bör som minimum innehålla de föroreningar som analyserats tidigare.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-02-17

Fort § 12

Övriga synpunkter på granskningshandlingen

- Nämnden vill upplysa om att enligt miljöbalken så definieras utsläpp av dagvatten från ett detaljplanlagt område (förutom för en eller några enstaka fastigheter) som avloppsvatten. Utsläpp av dagvatten från området är därför anmälningspliktigt till Dalslands miljö- och energinämnd.
- Nämnden konstaterar att bullerutredningen visar att anpassningar och tydliga rutiner krävs för att bullerriktvärden ska kunna innehållas. I samband med anmälan avser nämnden reglera verksamheten så att bullerriktvärden inte riskerar överskridas vid närliggande bostäder. I sådan anmälan anser nämnden att även den eventuella risken för störningar hos närboende i form av lågfrekvent buller behöver belysas då detta saknas i föreliggande bullerutredning.
- MKB:n anger att framförallt strålkastarna över verksamhetsområdet skulle kunna innebära störningar från omgivningen, men anger samtidigt att eventuella ljusstörningar bedöms kunna åtgärdas med relativt enkla medel. Nämnden förutsätter därmed att eventuella ljusstörningar från verksamheten kan regleras i samband med anmälan av verksamheten, så att olägenheter för omgivningen kan begränsas.
- Nämnden ser positivt på det planerade provtagningsprogrammet för dagvatten. Nämnden vill dock poängtera vikten av att bland annat följande faktorer iakttas i provtagningsprogrammet:
 - Provtagningsprogrammet behöver innehålla provtagningar i Kallebäck avseende både vatten och sediment.
 - Provtagningsprogrammet behöver innehålla provtagningspunkter i Kallebäck såväl uppströms som nedströms verksamhetsområdet.
 - Provtagning behöver starta innan markarbeten påbörjas för att referensvärden ska kunna erhållas.
- Nämnden vill poängtera vikten av att anläggningsarbeten anpassas och sker i en sådan ordningsföljd att erosions- och grumlingseffekter i Kallebäck undviks. De vattenskyddsåtgärder vid anläggning som redovisas i dagvattenutredningen bör tillämpas.
- Nämnden anser att de rekommenderade åtgärderna i avsnitt 7.4 Naturmiljö i MKB:n är motiverade och bör genomföras.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-02-17

Forts § 12

- I samrådsfasen framförde nämnden följande; Även eventuella rester av medel från skadedjursbekämpning i dagvattnet bör utredas då detta förekommer inom skogsbruket. I underlaget till planen anges att virke inte kommer att bekämpas på anläggningen. Nämndens synpunkt syftade dock på risken för att virke som skadedjursbekämpats i ett tidigare skede förs in och hanteras på omlastningscentralen. Nämndens synpunkt från samrådsprocessen kvarstår därmed.

Forts § 12

Ärendebeskrivning

2021-05-28 inkom samrådshandlingar för remiss till Dalsslands Miljö- och energinämnd från Bengtsfors kommun gällande förslag till detaljplan för fastigheten VÅNGEN 1:80 med flera i Bengtsfors kommun. Nämnden lämnade då ett samrådsyttrande över planförslaget.

2021-12-13 inkom granskningshandlingar för remiss till Dalsslands Miljö- och energinämnd från Bengtsfors kommun gällande förslag till detaljplan för del av fastigheten VÅNGEN 1:80 med flera i Bengtsfors kommun.

Syftet med planförslaget är att möjliggöra en omlastningsterminal för virke inom planområdet samt upplag och möjlighet för lagring av aska. Detaljplanen ska även säkerställa dagvattenhanteringen för att skydda områdets grundvatten- och dricksvattentäkt från lakvatten från timmer och lagrad aska. Planområdet omfattar 23 ha, varvid virkesterminalen utgör 18 ha. Planen handläggs med utökat planförfarande enligt PBL 2010:900 (SFS 2014:900) 5 kap 7§.

Planförslaget ligger inom grundvattenförekomsten Ödskölts moar med fastställda miljö kvalitetsnormer.

I gällande ÖP ligger planområdet inom en utbyggnadszon utmed väg 172.

Beredning:

Presidium 2022-02-03

Förbundschefens och miljö- och hälsoskyddsinspektörens tjänsteskrivelse

Expedieras:

Bengtsfors kommun, Samhällsbyggnadsenheten

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande